

Zo života KST

2. medzinárodný letný zraz turistov na Duchonke

Prvý medzinárodný zraz turistov z krajín V4 – Česka, Maďarska, Poľska a Slovenska zorganizovali bratia Česi pod Lysou horou v Ostravici v roku 2016. Druhý takýto zraz sa podujali pripraviť Slováci a dejiskom tejto významnej udalosti sa 6. až 9. júla 2017 stala Duchonka. Organizátorom bola Regionálna rada KST Topoľčany v spolupráci s obcou Prašice. Na medzinárodnom zraze, ktorý bol zároveň aj 64. slovenským zrazom a 17. regionálnym zrazom, sa prezentovalo 950 turistov.

Ako prvé na miesto zrazu dorazili Turistické oddiely mládeže (TOM). Piateho júla navštívili múzeá v Uhrovci a vystúpili na hrad Uhrovec a Jankov vršok v sprievode členov KST Kamarát Uhrovec. Väčšina účastníkov pricestovala na Duchonku vo štvrtok, kedy sa zraz otvoril slávnostným ceremoniálom na hlavnom pódiu uprostred kempu za účasti najvyšších predstaviteľov turistických organizácií štyroch krajín, primátora Topoľčan, starostky obce Prašice a ďalších hostí. Čarovnú formulu „...a týmto zraz otváram...“ vyriekol predseda KST Peter Dragúň, ktorý je zároveň predsedom KST Žochár Topoľčany. Hostí privítali chlebom a soľou a neskôr programom folkloristi zo súboru Drienovec z Bánoviec nad Bebravou. Nezabudnuteľnú ľudovú veselicu ponúkla až do polnoci Poluvská muzika.

V piatok neprialo turistom počasie, kým vyšli na Panskú Javorinu trikrát zmokli. Napriek tomu tu bol slávnostne uvedený do života nový prístrešok, ktorý dala vybudovať zo svojich zdrojov RR KST Topoľčany s príspevkom združenia obcí SOTDUM. „Krstnými“ rodičmi sa

stali Beáta Minarovičová, predsedníčka ATK Javorina Jacovce, a Pavol Janček, predseda organizačného štábu medzinárodného zrazu a predseda KST Horňan Práznovce. Opakujúca sa búrková činnosť bola zároveň aj nezabudnuteľným zážitkom pre tých účastníkov zrazu, ktorým sa ušli lístky na nočné divadelné predstavenie Perinbaba na Topoľčianskom hrade v podaní súboru Divallo Tesáre. Z hradných múrov ich do tmy vyhnal silný lejak...

Posledný zrazový, ale už slnečný deň využili turisti na rôzne okruhy trás so sprievodcami, vrátane cyklotrás na úpätí Považského Inovca. Asi štyristo turistov sa rozhodlo absolvovať najzaujímavejšiu trasu z Nitrianskej Blatnice okolo Rotundy sv. Juraja, kde

na nich čakal odborný výklad, a odtiaľ na Valy, kde sa práve konali Cyrilo-metodské slávnosti v rézii obce Bojná. „Trojitý“ zraz turistov na Duchonke bol ukončený opäť slávnostne s čatou mladých vlajkonosičov, slovenskou hymnou a odovzdávaním zrazových štafet. Tú prvú medzinárodnú si prevzalo Maďarsko, kde bude ďalší medzinárodný zraz až o dva roky. Druhá – slovenská štafeta putovala „cez kopec“ do rúk členov RR KST Trnava a KST Bezovec Piešťany. Tretia regionálna štafeta putovala do rúk KST Kamarát v Uhrovci. Medzinárodné stretnutie na Duchonke bolo ukončené spoločnou bezprostrednou oldies pártou s topoľčianskou skupinou Pohoda.

Snaha organizátorov dostať turistov opäť pod stany, a tým bližšie k prírode, vyšla aspoň čiastočne. Stanovala desatina z 950 účastníkov, kým v roku 1966 to bolo všetkých päťtisíc! Atmosféru zašlých romantickejších čias úsmevne dopĺňali retro heslá, ktoré organizátori umiestnili uprostred

kempu: *Turisti všetkých krajín spojte sa!, Nech žije KST!, alebo Turistikou posilníme svetový mier...* Naposledy bol zraz turistov na Duchonke pred 51 rokmi. Dodnes tu pri hrádzi stojí pamätný kameň. Veríme, že toľko rokov naše deti nebudú čakať, aby sa v topoľčianskom regióne rodina turistov stretla opäť.

Alena Borszéková,
foto: RR KST Topoľčany

Kto bol Alojz Lutonský

V júli tohto roku sme si pripomenuli 20 rokov od úmrtia aktívneho vlastenca, publicistu, organizátora, priekopníka turistiky a turizmu najmä v oblasti Vysokých a Nízkyh Tatier, Alojza Lutonského (4. 11. 1905 – 17. 7. 1997). Postupne prešiel všetkými funkciami v turistickej komisii KČST a neskôr generálnym tajomníkom KSTL. Trikrát sa osobne zaslúžil o zachovanie kontinuity vydávania časopisu Krásy Slovenska, v rokoch 1932 – 1937 bol jeho zodpovedným redaktorom. Bol tiež nadšeným jaskyniarom a zaslúžil sa o realizáciu myšlienky maliara Otakara Štáfľa – neďaleko Popradského plesa na úpätí Ostrvy vybudovať symbolický cintorín obetí Vysokých Tatier. S menom Alojza Lutonského je spojené budovanie takých dôležitých prvkov infraštruktúry turistického ruchu a rozvoja zimných športov, ako výstavba Tatranskej magistrály, sedačkovej lanovky na Chopok, povojnová

obnova turistických zariadení a celková koncepcia lyžiarskeho strediska v Jasnej. Klub slovenských turistov si ho uctil tým, že v roku 2006 schválil významné čestné ocenenie Plakety Alojza Lutonského. K dnešnému dňu máme 76 laureátov tejto plakety určenej osobnostiam pôsobiacim v turistickej nadregionálnej. Pretože pri oceňovaní zaslúžilých funkcionárov doteraz chýbalo ocenenie za celoživotnú organizačnú, popularizačnú a výchovnú činnosť v turistickej na regionálnej úrovni, v tomto roku výkonný výbor KST schválil nové ocenenie – Medailu KST, o ktorej prinesieme informáciu v nasledujúcom čísle.

(DV)

Štefánikovské stretnutie pod Ďumbierom

Pri príležitosti 137. výročia narodenia generála Milana Rastislava Štefánika, politika, astronóma, vojenského letca, najvýznamnejšej osobnosti slovenských dejín, stretlo sa 15. júla na chate pod Ďumbierom vyše 150 milovníkov nízkotatranskej prírody z vyše 40 turistických klubov a klubov Spoločnosti M. R. Štefánika. Chata pod Ďumbierom nesie Štefánikovo meno od 12. mája 1990, keď členovia spoločnosti z Brezna a Liptovského Mikuláša odhalili tabuľu s pôvodným názvom chaty.

Štefánikovské stretnutie turistov a horských záchranárov začala organizovať Spoločnosť M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši už v prvom roku svojho založenia v roku 2011. Významným medzníkom stretnutí bol rok 2014, keď sa k spolupráci pridal Klub slovenských turistov, ktorý je majiteľom chaty, a Obecný úrad Podbrezová. Termín stretnutia sa dostal do celoslovenského kalendára ako jedno z hlavných podujatí KST, čím získalo ešte väčší význam a dôležitosť. Prejavuje sa to hlavne hojnejšou účasťou turistov nielen z Horehronia a Liptova, ale z celého Slovenska, ktorí privítali možnosť vystúpiť aj na najvyšší končiar Nízkych Tatier – Ďumbier. V roku 2015 sa oficiálne k usporiadateľom pridali HZS Nízke Tatry – juh a Železiarne Podbrezová.

Význam tohtoročného stretnutia vzrástol aj tým, že hlavnými organizátormi boli novozaložený Klub Spoločnosti M. R. Štefánika v Brezne a klub v Liptovskom Mikuláši spolu s významnými spoluorganizátormi: Klubom slovenských turistov, Obecným úradom Podbrezová, Horskou záchranou službou Nízke Tatry – juh, Železiarňami Podbrezová, Mestom Brezno a samotnou Chatou gen. M. R. Štefánika pod

Ďumbierom. Chatár Igor Fabricius už štvrtý rok pomáha organizátorom poskytnutím ubytovania a občerstvenia počas stretnutia. Poďakovanie si zaslúži aj celý personál chaty, ktorá v budúcom roku oslávi deväťdesiatku. Poloha chaty umožňuje prístup k nej zo všetkých strán. Súčasťou podujatia býva aj kultúrny program, odzneli básne, spev, fujara, harmonika aj gajdy. Stretnutie pod Ďumbierom sa koná za každého počasia, no tento rok aj napriek nepriaznivým predpovediam sa uskutočnilo za takmer ideálnych poveternostných podmienok. Program otvorila Kvetka Staroňová básňou Liptáka PhDr. Jozefa Daníka: Stretnutie na Ďumbieri. Zástupcovia organizačného výboru položili k pamätnej tabuli tradičný veniec. K účastníkom sa prihovril primátor mesta Brezno a predseda nového Klubu SMRŠ v Brezne JUDr. Tomáš Ábel, Ph.D., a za Klub SMRŠ v Liptovskom Mikuláši Ivan Bubelíny. Potom zaznela fujara, písala a gajdy Martina Tesáka. Účastníkom stretnutia budú túto spomienku gen. M. R. Štefánika, ako aj samotný výstup pripomínať pamätne listy. Najpočetnejšou výpravou bol určite plný autobus členov turistických klubov z Oravy. Medzi najstarších účastníkov patrili 82-ročný Bartolomej Halindák z Podbrezovej a 80-ročný Milan Pivovaráč z Brezna. Najmladším bol Riško Polkoráb z Pezinka v sprievode rodičov a dvoch sestier. Bodkou za oficiálnym programom stretnutia bola báseň Milana Rúfusa Modlitba za Slovensko, ktorej posledné riadky zborovo zopakovali prítomní účastníci:

*Môj drahý Bože, zhladni naň.
Stráž nám ho neustále.
Ach, aspoň Ty ho, Veľký chráň,
Keď si ho stvoril malé.*

Ivan Bubelíny

Priaznivci KST sa stretnú na Zverovke

9. stretnutie priaznivcov KST sa uskutoční v rámci Európskeho dňa turistiky v dňoch 15. a 16. septembra v najkrajšej časti Západných Tatier – v Roháčoch, ktoré sú rajom letnej aj zimnej turistiky. Centrom stretnutia budú Chata Zverovka (prezentácia od 7.30 hod.) a Ťatliakova chata, kde bude popoludní štafeta podujatia odovzdaná regiónu Banská Bystrica. Organizátori z KST Orava Dolný Kubín a RR KST Orava zabezpečili na Zverovku mimoriadny autobus z Podbiela. Účastníci dostanú pri prezentácii pamätný list, magnetku a samolepku s logom stretnutia. Pripravené budú tri výstupové trasy po vyznačených turistických chodníkoch. Po údolnej asfaltke môžu 5,5 km trasu zo Zverovky na Ťatliakovu chatu absolvovať aj zdatní vozičkari. Ubytovanie je možné buď priamo na Zverovke, alebo sa dá využiť široká ponuka ubytovania v Zuberci. Podrobnejšie informácie: www.kst.sk. V blízkom okolí je viacero zaujímavých turistických cieľov: Múzeum oravskej dediny, Brestovská jaskyňa, Náučný chodník Zverovka, Krížová cesta v Zuberci, rašelinisko Medzi potôčkami (pri Habovke), prírodná rezervácia Biela skala, Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry Bobrova raľa v Podbieli, neďaleko je aj technická pamiatka Františkova huta.

Srdečne pozývame pod Roháče všetkých priaznivcov KST, vyznávačov zdravého pohybu v horách a milovníkov prírody.

Peter Poracký,
predseda organizačného štábu

Výletná loď, ktorá voľakedy patrila maďarskému prezidentovi, štartovala z vinárskej obce Viničky s posádkou veľkej skupiny členov KST Turista (www.kst-turista.sk). Plaviac sa po lenivo tečúcej rieke, akoby amazonským pralesom, míňali najnižšie miesto na Slovensku – 94,3 m. Plavba sa skončila v maďarskom Sárospataku. V kontraste s bodrockou džungľou bola príjemná prechádzka po pekne upravených uličkách mestečka s množstvom kvetov. Nedalo sa obísť Rákocziho hrad, čnejúci priamo nad riekou Bodrog. Na jeho nádvorí je v súčasnosti múzeum a veľmi zaujímavé dobové ukážky všedného života.

Anton Hasák

Októbrová turistika Bošáckou dolinou

LESY SR, š. p., a KST srdečne pozývajú priateľov lesa a prírody na štvrtý ročník spoločného lesnícko-turistického pochodu Lesníckym chodníkom Jozefa Dekreta Matejovie. Podujatie sa uskutoční 21. októbra v Haluziciach pri Trenčíne. Začiatok podujatia je plánovaný na 9.00 hod. pri významnom lesníckom mieste Haluzická tiesňava v obci Haluzice. Prechádzka mikroregiónom Bošáčka je dlhá asi 8 km a povedie z Haluzíc cez Zabudišovú na vrch Roháčová (668 m) a späť. Zaujímavosti na pripravenej trase budú obohatené o sprievodné slovo domácich turistov a lesníkov.

Tešíme sa na stretnutie. Viac informácií o podujatí: miriam.turayova@lesy.sk, 0918 828 704

Miriám Turayová,
Lesnícke a drevárske múzeum

